

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ VIII.

Олифантъ, Па. Середа 29-го Августа 1900.

Число 32.

КАЛЕНДАРЬ.

Августъ.		
29	С.	Пренес. перук. Обр. Госп.
30	Ч.	Миропъ муч.
31	П.	Флоръ и Лавр. муч.
1	С.	Андрей Стратилатъ.
2	Н.	12. по Сом. Самуилъ пророкъ.
3	П.	Фадъ Апостолъ.
4	В.	Атанасиъ муч.

ЗМѢСТЬ.

Вѣдъ Редакціи. — Переглядъ тыждневый. — Десять бѣдныхъ пальцѣвъ. — Причина людского горя. — Невозможность въ Италиа и его причины. — Дописи. — Кумъ Грѣкъ и Василь. — Новинки. — Вечерня. — Фейлетонъ: Дорога до свѣдомости. — Для нашихъ дѣтей. — Стихи: Гей руска крови. — На вступѣ въ Америку. — Оголошени.

Вѣдъ Редакціи.

Просимо всѣхъ нашихъ доджниковъ, чтобы чинекорше свои доджи поплатили.

Календарь на р. 1901 выйде при концѣ того року и буде коштовати 50 цнт. вже зъ пересылкою. Буде се цѣкава книжка зъ многими образками. Хотемо въ томъ календарѣ помѣстити бизнесовый провѣдникъ, всѣхъ нашихъ рускихъ бизнесменѣвъ. Тому каждый нашъ бизнеспенъ най присылае \$1.25, а за те достае даромъ календаръ, де буде помѣщенный его адресъ: „Свободы“, Box 418, Olyphant, Pa.

Вже друкуеся „Руско-английскій провѣдникъ“, (книжка до науки англійскои мовы). Коштувати буде 25 центѣвъ лишъ для тыхъ, що замовлять у насъ сю книжку передъ 10. септембра. Кто схоче замовити сю книжку по 10. септембрѣ буде мусѣвъ заплатити за ню 50 центѣвъ.

Переглядъ тыждневый.

На Галичинѣ справджуеся поводи та пословица, котра каже, що бѣда и гнетъ суть найлѣпшими учителями народѣвъ. Рядъ польскон шляхты рѣвнать ся остатними часами деспотичнымъ, рядамъ, дѣяли ся дуже часто неконституційныи практики, а терроризмъ и здирство були на порядку дневномъ. Тому то народъ почавъ застановлятися, шукати причины свого горя, протирати очи и тверезѣе дивитися на свѣтъ. Не помогли змаганя темныхъ сплъ, подступъ и туманене; за часѣвъ баденѣвскихъ наступила криза и хлопъ не вагувавъ ся посвятити жите за свои права... Побачила теперъ шляхта, що за много насѣбачила и взяла ся до иншон полѣтики. Сей и той панокъ почавъ до хлопѣвъ прилузуватися, удавати людского и робити имъ малй добродѣйства. Въ другой околици водозваме ся якійсь аристократъ, що дѣдичѣ вайлѣпше зрѣблять, коли розшарцелують свои ланы мѣжъ хлопѣвъ, а цѣ инний почавъ кричати на цѣле горло, що и рускому хлопѣвъ належить ся усугупство. Були и такі, що говорили о великихъ реформахъ на корнѣтъ хлопа, — хлопъ однакъ бувъ облытнимъ и не довѣрявъ имъ. Черезъ газеты, однакъ, книжочки, читальнѣ, зборы и агітацію приходивъ поводи до свѣдомости и польска шляхта (хоть зъ тяжкимъ жалемъ) мусѣтъ вже зъ тымъ хлопѣмъ числитися.

Читаемъ зъ галицкихъ газетъ о великихъ дукахъ-аристократахъ, котры починають навѣтъ здавати по-сѣльскй справозданя передъ хлопами...

Въ Перемышлянахъ ставъ першій разъ въ житю передъ хлопами графъ Романъ Потоцкій и здавъ такожъ справозданя, що вѣтъ здѣлявъ доброго въ соймѣ. Хлопы не показались вже такъ смиренными передъ графомъ якъ давнѣйше, и выказали всѣ свои бажаня въ потреби и критикували поступовадѣ цѣлого галицкого сойма. Вельможный графъ спустилъ нѣсъ и мовчавъ якъ рыба. Его мозокъ розпарали певно черныи гадки, що не довѣо вже прѣйдеся тримати той народъ на мотузку...

Посля 2½ мѣсячного обляжениа, голоду и цоденной боязни о свое жите, чужоземный министры, ихъ родины, служба и другій чужинцѣ, що находились въ Пекинѣ, зѣстали освободженый черезъ союзный войска дня 17. августа. Японцѣ и Россіане атакуюли мѣсто зъ одной, Американцѣ и Англичаи зъ другой стороны. Въ борѣбѣ той погубило 500 Хинцѣвъ и 100 Японцѣвъ, Американцѣ мають всего 18 раненыхъ и 6 убитыхъ. Подчасъ облоги втрапили чужоземцѣ въ Пекинѣ 67 убитыхъ и 127 раненыхъ.

Ли-Гунг-Чангъ ишеавъ до Вашингтону, чтобы министръ Сонгеръ а именувати комисаромъ для переговоровъ покоевыхъ зъ Хинами, однакъ привѣтельство тутешне водказало, що впередъ мусѣтъ достати вѣдъ Сонгеръ-а докладне справозданя зъ хинскихъ подѣй. Нѣхто до сего часу не знае куды подѣлался

цѣсарева хинска и принцъ Туанъ, ворогъ чужоземцѣвъ. Одни кажутъ, що цѣсарева и принцъ находитъ ся въ Пекинѣ, въ палатѣ, другій, що они утѣкли геть зъ мѣста, третій зновъ пишуть, що союзный войска спѣймали и цѣсарену и принца, а сему послѣдному хотѣтъ водѣбрати жите и навѣтъ домъ его знищили, спалили. Здае ся, що еще немало часу мине, акимъ те все розяснить ся и покажеть ся Хинчики справдѣ такъ дуже жадный християнской крови, чи може деяки «християнскѣ» державы дуже ласй на хинску землю. Послѣдній вѣсти зъ Хинъ доносятъ, що въ Пекинѣ все спѣйдине, лишень въ портовѣмъ мѣстѣ Амой уличники хинскѣ нарѣбили трохи клопоту и спалили июньску церковь, а Американцѣ высидили своихъ моряковъ, чтобы охоронити японское посольство. Конгрессъ американскій не буди мати спеціального посѣдження зъ причины розрухѣвъ въ Хинахъ, якъ се де-некоторіи думали перше.

Бурскій генералъ De Wet страшно вславилисьъ тымъ, що не давъ ся спѣймати Англичакамъ вразъ зъ 7,000 войковъ. Зъ подѣ самого носса утѣкъ имъ а то въ сей способъ, що коли Англичаи маперували въ день, то De Wet въ ночи посувавъ ся зъ своими войсками. Впрочѣмъ больше нѣчо нового не чути зъ полудневои Африки, хибя, що разъ Англичаи спѣймають пару Бурѣвъ, то зновъ Бурѣ пару Англичаковъ.

Въ Индианополисѣ водбувъ ся зѣвѣдъ противъ имперіалистовъ, то есть тыхъ людей, котры хотѣтъ, чтобы

Спол. Державы остали републикою и на дальше, въ котрой бы каждый спѣйзень мавъ якійсь голосъ, и не чтобы краемъ рядила купка богачѣвъ. вразъ зъ Мікинлеомъ на некорысть бѣдныхъ. Делегатѣвъ зѣхалось зъ всѣхъ сторонъ Америки около 300. По довгихъ нарядяхъ выдали они водѣзвѣ до людей мешкающихъ въ Сполуч. Даржавѣхъ, въ котрой кажутъ, що се першій выпадокъ въ исторіи нашего краю, що президентъ взявъ ся панувати надъ чужимъ народомъ. Полѣтика президента не дае мешканцямъ Порто Ріко, Гавайскихъ островѣвъ и Филиппинѣвъ жадной лѣдѣи на независимѣсть, або правну охорону, хотій накладе на нихъ податки. Таке управлене народомъ безъ его на се згоды, звесъ имперіализмомъ. Въ виду сего каждый здоровомыслящій човѣкъ повиненъ старати ся полжити конецъ сему имперіализмови, недопустити до поновного wyboru Мікинлея, а найлѣпшимъ на се средствомъ е голосувати на В. Дж Брайна.

Десять бѣдныхъ пальцѣвъ.

«и страждаетъ, и скитается, и туждается, и, дѣлающее своими руками».

1. листъ до Коринтѣвъ ап. Павла, гл. 4.

Два вечерній, тихій свѣтъ.

Коли бы заглянути въ душу нашего американского Русина, то, здае ся, можна-бы было побачити два тихій, западающій свѣтъ: одинъ краевый, которого Ру-

синъ любить, якъ только може, другій американскій, кстрого приневоленный держатися руками и ногами. Одень до него усмѣхае ся, якъ дитина, а другій лукаво, якъ хитрый човѣкъ. Та оба шлютъ на нашого човѣка свое тѣхе, западающее свѣтло, котре его то гласкае, то дразнить, то клонить до сну глубокого, не-пробудного.

Во Русинѣ нѣчого не мае

Ахъ! бо вѣтъ нѣчого не мае, нѣ тамъ въ краю, де полонины жидамъ достаються, нѣ тутъ, де заробленый грошѣ такъ швидко-швидко котають ся. Кромѣ десяти своихъ пальцѣвъ, котрыми мусѣтъ себе та родину свою живити, та басѣвъ свѣсикъ, тай корабельный компаніи, та саллоны, та церкви, та братства свои подтримувати. А все зъ тыхъ своихъ бѣдныхъ десяти пальцѣвъ.

Хоть на день варѣтъ только доллара.

Ученій люде (якъ Weeks, Sprahr) выраховали, що майнеры зарабатують пересѣчно на рокъ \$370; слугѣ-жъ и лебры зарабатують только \$200. Я думаю, що нашій люде занятій въ пишихъ робѣтахъ (якъ въ цукровни) не зарабатують пересѣчно больше, якъ майнеры, зъ чого бы выходило, що и они мають на день только одного доллара.

Въ шо вѣримо?

Если-жъ теперь представимо собѣ добре, якій нашій люде мають рѣжній выдѣлки, то не можемо дивуватися, що знезѣра въ себе а свѣтъ, у нихъ; якъ гадина, поволи вховуеся, и грызе ихъ, гложетъ... Якъ выгѣздили зъ краю, зъ двоухъ сторонъ щасте до нихъ смѣя-

Павло Тимковичъ.

ДОРОГА ДО СВѢДОМОСТИ.

А. Л.

(Дальше.)

Якъ усунути нужду робучого люду?

Вѣдъ найдавнѣйшихъ часѣвъ, якъ далеко сягае исторія людскости, були все люде, а навѣтъ цѣлыи партіи, котры старали ся пѣзнати водношеня и устрой еуспѣльный та полѣпшити долю людскости. Особливо неволя, рабство, панщина, вызыскъ та кривда, що становлятъ бѣду и нужду робучого люду, были тымъ товчкомъ, що пхали людей до змѣны здля усуненя того лиха. Днесъ въ часѣ панованя пары, электрики и великихъ водкрытъ все поступае скорымъ крокомъ впередъ, отже не дивниши, що и бажане — полѣпшити долю робучого люду та усунути всякій кривды — заняли людскій умы и напѣрають зъ болыною силою. Мѣжъ многими людьми и цѣлыми партіями, що посгавили собѣ змѣну водношеня нынѣшного ладу на лучше, найвызначнѣйше мѣсце забирае партія социаль-демократична, котра широко и ясно поставила собѣ цѣль: вызволити людскѣсть, безъ рѣжницѣ на народнѣсть, расы и полъ зъ новомодной неволѣ, здобути для неѣ права политичной и двигнути зъ духовной темноты.

Шо се за пугало?

Многий люде не розумѣють, а властвено не хочуть розумѣти, що то е партія социаль-демо-

кратична и страпати социалистамъ несвѣдомыхъ, наче бы та партія повставала зъ самыхъ тремпѣвъ, бомѣвъ, розбѣйничѣвъ, безбожничѣвъ и т. д.

А мѣжъ Русинами въ томъ взглядѣ то вже чиста вежа вавилоньска. У насъ социалистѣ, що не хоче писатися рускимъ черезъ дубельтове „се“, социалистѣ, що не хоче йти рука въ руку зъ мадяронами и численными ворогами нашего народа, социалистѣ той, що выкинувъ святыи: **М, Ф, Ъ, Ъ, Ъ** та ише фонетикою; социалистѣ той, що хлопа и робѣтника уважае за човѣка та хоче его просвѣтити, социалистѣ, що выступиае противъ всѣхъ кривды: а многій кричатъ, що засадою социалистѣвъ е: шо твоє, то мое — а шо мое, то не твоє и т. д.

Тымъ часомъ се не правда. Кто прочитавъ уважно высше сказане, чого социалисты хочуть, то може перекопатися, що социалисты, то жадне пугало.

Слово социалистѣ походить вѣдъ латиньского слова „socius“, що значить товаришъ, другъ, а въ дальшомъ значѣню товарищество, вѣспѣльность. А шо та партія каже, що въ свѣтѣ были рѣжній лады, а теперь, чтобы усунути всяку нужду, кривду и вызыскъ та несправедливѣсть мусѣтъ бути заведеный новый ладъ въ свѣтѣ, якій наступать тогда, коли средства кытворюваня (продукціи) т. е. машины, фабрики, копальнѣ и великий сбнары землѣ стануть вѣспѣльною власностью всего народу працуючого, а не будуть вѣспѣностью одиницѣ, якъ теперь. Такой ладъ загалнои вѣспѣльности мае доперва выступити и зве ся ладомъ социалистичнымъ, а люде, що проповѣдують той ладъ, социалистами. Социалисты першій зачали организу-

вати робучій люде, т. е. робѣтниковъ а дальше хлопѣвъ, а шо люде въ грецкой бесѣдѣ называе ся „демосъ“, отже зводен они называли себе социаль-демократы, бо коли всѣ средства кытворюваня стануть вѣспѣльными, то панувати буде весь народъ, а не одиницѣ.

Чи такой социалистичный ладъ настане и чи буде вѣтъ такъ точка въ точку выгладити, якъ кажутъ социалисты, того вѣхто не може знати напередъ. Ученій кажутъ, що теперѣшный ладъ мусѣтъ змѣнитися на лѣпше, въ чѣмъ и социалисты не мылятъ ся. Если такъ, то мы повинны пѣзнати близине такихъ людей и ихъ жаданя, бо ели ладъ такой мае бути, то вѣтъ буде и безъ насъ. Свѣтъ поступае въ все поступиае впередъ, хоть Русины ще не прикладали рукъ до того поступу. Социаль-демократы першій зьорганизовали робѣтниковъ и вказують дорогу до полѣпшеня долѣ робучого люду, а шо мы, амер. Русины, есмы наскрѣвъ робѣтниками и зачинаемо стыкаться зъ зьорганизованными вже робѣтниками иншихъ народностей, мѣжъ котрыми социалисты водграють не послѣдну ролю, отже не завадитъ нимъ то все знати.

Чи треба революціи?

Шобы завести новый ладъ, то деякій думаютъ, що мусѣтъ бути кровава революція. Нѣ. Социалисты кажутъ, що скоро робѣтники добють ся до власти политичной, то обѣдмуть фабрики, машины, копальнѣ, лѣсы, пасовиска, великій обшары и т. д. на власный зарядъ, а властителямъ дадутъ воднокодоване. Уже теперь примѣромъ желѣзницѣ, телеграфы, почты, торговля деякими продуктами суть въ старѣй Европѣ власностью державы, а не поединчыхъ лю-

дей або компаній, якъ въ Америцѣ. Се вже крокъ до такого ладу загално-вѣспѣльной власности, а подобного чогось домагають ся и иншии партіи.

Социалисты хочуть забрати грѣнта, варстаты, кожухи, навѣтъ жѣнки!

Такъ кричатъ деякій. Але се не правда и смѣхъ. Социалисты не хочутъ вывлащувати бѣдныхъ хлопѣвъ и робѣтниковъ на болышу нужду и заводити неморальность. Они хочутъ знести только приватну власность средствъ продукціи великихъ капиталистѣвъ. Хлопъ и робѣтникъ, котрый днесъ на власномъ загонѣ або при варстатѣ пхае бѣду зъ дня на день и примѣрае зъ голода, не мае ничъ до страченя, а може только поправити свою долю.

Р 62

Вудучій ладъ знесе нужду и вызыскъ.

Загалный добробытъ мае зананувати. Уже днесъ робѣтникъ мавъ бы ся лѣпше, ели бы его доходѣвъ не привлащувавъ собѣ капиталиста. Въ устрой социалистичномъ не буде вызыску, бо каждый буде споживати овочѣ своиа працѣ; не буде дармограбѣвъ, що жѣють зъ чужои працѣ, бо каждый мусѣтъ працювати. Машины и всѣ техвѣчній улѣпшеня, котры суть днесъ ворогомъ робѣтника и выкидають его на улицу, въ социалистичномъ ладѣ будутъ благословенствомъ для всѣхъ, бо заступать и улекать працю людеку. Тогда не будутъ працювати для зыску, але для пожитку и выгоды загалу. Не буде богачѣхъ и бѣдныхъ, вызыскуваныхъ и вызыскувачѣхъ; не стане обшарниковъ, капиталистѣвъ, лихварѣвъ и т. д. Ученій выраховали, що ели бы днесъ всѣ дорослыи и способный до работы взяли ся за пожиточну роботу, то не потребовали бы робити

ребуло ся, а дальше може буде лѣпше.

На днесъ вже досесть, бо паперу не стало, а тутъ то нема: мушу ити ажъ до Манілл чотыри милѣ вѣдаленою. «Свобода» менѣ приходить. Часами в три числа наразъ читаю, вѣдь початку ажъ до словъ Т. Шевченка и Ив. Франка, та адвертайзментѣв рускихъ салюністѣв.

Здоровлю вѣсьхъ читателѣв «Свободы».

Фецько Кохань.

Кумъ Гриць и Василь.

Василь (тримаючи газету въ рукахъ): — Агіи, пекти та осина! Котру газету возьме чоловікъ до рукъ, то вѣного не знайде лиш о войнахъ, анархистахъ, страйкахъ и о якійсь париской выставѣ. Где що вже розумѣю, але ту наставку чи выставу не можу нѣкакъ розобрити. Я знаю, що можна другому выстави языкъ, надставити кулакъ, але що тамъ выставляють?...

Гриць: — Добрий вечер, куме! Що вы такъ думаете надъ тую газетою, якъ когъ надъ неживою жабою?

Василь: — О, добрий вечер! и добре що вы прийшли. Я прочитавъ ту за якусь париску выставу и не знаю що оно таке, що тамъ выставляють, пощо и кому? Выяснѣть, якъ ласка ваша.

Гриць: — Кожда вы ставя есть хвалѣбок, поимсомъ якогось народу, краю, державы, або части свѣта, що вѣнь за якійсь часъ збѣлѣвъ и о скѣлько поступивъ въ культурѣ и цивилизаціи. Теперѣшня париска выставка зове ся свѣтовою, бо бере въ нѣй удѣлъ цѣлый свѣтъ, а має на цѣли выказати поступъ людскій на цѣломъ свѣтѣ и подѣ кожнѣмъ взглядомъ ажъ до нѣновѣйшихъ часѣв. Звайде-те тамъ навѣть нашу Австрію и Галичину.

Василь: — Бже розумѣю. Оно мусить бути гарне; але скажѣть, чимъ тамъ може похвалитись Австрія и Галичина? Я въ нихъ вѣчого не бачивъ лишъ бѣду.

Гриць: — Чому, и они поступили такожъ значно на передѣ.

Василь: — Ний Богъ боронить зъ такимъ поступованемъ. Я гадаю, що Австрія повинна була послати свою сварню посѣловъ въ радѣ державной (оботрукцію) и свои неприятели, а Галичина хлопску нужду, жидѣвъ зъ пейсами и тыхъ польскихъ панѣвъ, що такъ гарно вѣють обкрадати краевий касы. То вартѣ выставити свѣтови на показъ.

Гриць: — Ну, ну, я бачу, що той хрѣвъ, котрый вы зѣбли въ Австріи еще и теперь вамъ вѣдѣвѣсь, але я до васъ маю прозбѣу.

Василь: — Яку — кажѣть.

Гриць: — Таже вродивъ ся менѣ нынѣ першій сынъ, архикнязь, наслѣдникъ моего трону и хочу васъ запросити на хрестины. Вѣдѣбудуть ся они въ Недѣлю, 2. септембра.

Василь: — О, такъ! Вѣншуку. А кого еще запрошуете?

Гриць: — Буде еще кумъ Яцко, Фецько, Ваньо, Костько, Данько, Митро и кумъ Макиа.

Василь: — Та бо то сѣй такъ, що не побѣраютъ «Свободы»! Дивнѣть ся, абы они не зичали аупити ся въ ванѣмъ дѣмѣ и щобъ еще и намъ обомъ не почислили реберъ!

Гриць: — Не бѣйте ся вѣ, якось то буде, лишъ приходѣть!

(Вѣдѣхотѣ сѣмѣючи): Я счасливѣй и богатѣйшій, Якъ Францъ Іосифъ въ старѣмъ краю, Вѣнь чужимъ корону лишити, А я наслѣдника маю....

Подслушавъ Чалый.

НОВИНКИ.

— Памятайте на „Руско-Народный Домъ“ Емиграційный въ Америцѣ и высылаете жертвы до кассера подѣ адресомъ: Mr. JOHN RAYLAK, 436 East 76 St., NEW YORK CITY, а заравномъ увѣдомѣть о томъ секретаря подѣ адресомъ: Mr. K. KIRCZOV, 102 MORRIS STR., JERSEY CITY, N. J.

Комитетъ.

— Мешканцѣ мѣста Акронъ, въ Огайо, були свѣдками страшныхъ подѣй. «Ситизены» хотѣли линчувати двоухъ нѣгровъ: одного за се, будѣмъ то вѣнь хотѣвъ насилувати 5 лѣтну дѣвчинку, другого за се, що пострѣливъ одного бѣлого въ ногу.

Вечеромъ 23. августа зобра-лась товпа народу коло полиціи и хотѣла достати вѣгровъ зъ арешту въ свои руки. Переконавшись, що нѣгровъ въ полиційномъ арештѣ нема, пошла вся товпа до повѣтового арешту, а не найшовши и тутъ свои жертвы, вернула назадъ до мѣстоного будинку, въ котромъ находѣть ся полиція. Деяки болѣше загорѣли, хотѣли вломатись до дому мѣстоного, думаячи, що нѣгры тамъ укрѣты, а коли полиція недовѣрила сего, почалась стрѣлянина, въ котрой 2 людей остало убитыхъ, 3 смертельно раненыхъ, а вышпѣ 20 сильно покарѣченныхъ. Кромѣ сего сналила товпа мѣстовый домъ и прилегаючій до него будынки, а динамитомъ, камѣнемъ и другими способами наробила шкоды разомъ на якихъ 100 тысячъ долларѣв. Нѣгры були вѣдвезені вже напередъ до другого мѣста. Cleveland, Ohio.

— И цареви російскому захочу ся похѣхати на выставу до Парижа, хотѣи анархисты, прозѣть, що позбавлять его житя. Оголошено урядово въ Парижи, що приѣде тамъ 15 вересеня.

— За камѣнный уголь, котрый мѣгущого року вывезено зѣ Сполученыхъ Державъ, взяла властитель ко-палень \$19,502,000. Въ по переднѣмъ роцѣ доходъ зъ того самого жерела выносивъ \$13,661,000, а три роки тому лѣшь \$11,683,000. Якъ видно зъ чиселъ, властителямъ рокъ рѣчно прибываетъ доходу, а робѣтнѣки по ко-пальняхъ попадають въ по разѣ горшу нужду.

— Кости безъ одробины мяся кидали теперь польскій панки нашимъ братьямъ въ Галичинѣ. Села котры лежать надъ Лѣмницею въ Калущескомъ повѣтѣ, потерцѣли сильно вѣдѣ повенни. Намѣстництво у Львовѣ довѣдавшись о томъ, прислало имъ такую запомогу, що при раздѣлѣ выдало по 20—30 центѣвъ на родину. Боятъ ся щобъ хлопѣ не втывъ, а коли часомъ кинуть мяку кѣстку то навѣть облизаны...

— Правительство мусѣть давити помѣчь 3000 людямъ, що поѣхали золота шукати до Саре Нѣме, въ Алясцѣ.

— Правительствомъ мусѣть давити помѣчь 3000 людямъ, що поѣхали золота шукати до Саре Нѣме, въ Алясцѣ.

Дивна недуга.

До берлинскаго шпиталю привезено недавно чоловѣка, котрого цѣле тѣло и вѣсь мѣшкы перемѣняють ся въ кѣсть. Терпѣть вѣнь страшний муки и болѣ, а лѣкарѣ не мають способу помѣчи ему, бо першій разъ бачать таку недугу.

— Стайню за кѣлька сотъ тысячъ долларѣвъ буде американыскій богачъ Рокефелеръ. На такую забавку може собѣ хѣби лишъ вѣнь позволити, бо має 40 миллиѣвъ долларѣвъ рѣчного доходу.

— Ворогамъ нашего об-ряда въ Канадѣ такою не-завистною сталася недавно пѣ будовина руска церковь въ Виннѣпегу, по 16. с. м. старали ся ея пустити зъ огнемъ (довѣдѣвшись впе-редѣ что еще не асекурована). Огонь буваъ подложенъ въ кѣлькохъ мѣсяцѣвъ вѣдѣ разѣ, и чудомъ лишъ зоста-ла уратована. Церковный комитетъ познавъ теперь стежку въ горѣхъ а зара-зомъ и до товариства асе-кураційного

— На островѣ Порто Ріко, котрый недавно прилу-чили до Сполуч. Державъ, пануе страшный голодъ и нужда. Причиною того все-го суть американыскіи ряды, здирство и надужитя уряд-никовъ. Передъ тыжднемъ прийшло тамъ зъ тыхъ при-чинъ до поважного ворохо-бѣнѣ, подѣчасъ котрой згину-ло кѣлька людей а кѣлька найцѣль зѣстало раненыхъ.

— Добрану пару моло-дѣть розлучила сими днями полиція въ Chicago. Въ три дни по слѣбѣ его арешту-вали за доканане вѣсьмохъ рабункѣвъ, а ея за 10 кра-дежей. Кажуть, що розлука тои добранои пары була дуже чула.

— Въ липни с. р. выѣха-ло до Америки черезъ Ось-венцѣмъ, въ Галичинѣ, 382 осѣбѣ, а повернуло черезъ се саме граничне мѣсто 666 осѣбѣ, а именно 638 до Га-личины. 1 на Вуковину, а 27 до Угорщины.

— 3ѣ Едмонтонъ (Кана-ды) доносѣть намъ Пет-ро Графъ, що о. Ив. За-клянскій зачинае вже тамъ ходити манѣвцами. Шкода что мы охрестили его «ге-неральнымъ викаріемъ амери-канской Руск».

— 20 тысячъ майнерѣвъ астрайкувало сими днями въ Нѣмеччинѣ. Мають они бути такъ добре зѣорганізо-ваны, що суть въ станѣ вы-тримати страйкъ и черезъ кѣлька мѣсяцѣвъ.

— Розбились на дробнѣй кусѣ два потяги (трены) дня 21. с. м. коло Kensico, N. J. Сталось то все черезъ неувѣгу машинисты; вы-ѣхавъ вѣнь на треку, ко-троу йшовъ другій потягъ и въ наибѣльшомъ розгонѣ здыбалъ ся... Ударъ буваъ такъ сильный, що на мѣ-сце нещастя зробилася лишъ одна велика купа трѣсокъ и желѣзи. Припускають, що згинуло тамъ кѣльканай-цѣть людей, але ихъ тру-повъ еще не вѣдѣншли.

— 1000 долларѣвъ наго-роды вызначила американы-ска «Stamplenton Gazette», тому, хто вѣдѣнѣсть най-лѣпше на пытане: «Якъ до-годити читателямъ (розумѣ-сь панамъ), подѣчасъ лѣта, не даючи имъ читати рома-новъ и новелъ?» До сего часу надѣйшло вже 40,000 вѣдѣнѣдей, але и однои мѣжъ ними не було траф-ной и нагороды нѣхто не доставѣ.

— Подіанокъ Круков-скій, лѣсничій графа Лянъ-скороньскаго, пригадавъ сѣ-бѣ панцизанный лѣта и стро-итъ гдѣколи такъ журты, якъ за тыхъ блѣженныхъ часѣвъ. За те, що селяньска корова поступила на нѣмьскій лѣнь, знявъ вѣнь насильно зъ 80 лѣтного селянина Пивька Плоты ногвицѣ и пустивъ вздовжъ селомъ... Милѣ дѣ-ти мали зъ того смѣхъ и забаву, але всѣ старшіи се-ляне обурѣли ся сильно на-таке поступоване нащад-ковъ нашихъ вѣдѣчныхъ нѣбнѣдѣль. Стало ся то въ селѣ Поверховѣ, а въ преславной Галичинѣ.

— Въ Индіи, въ Азіи на-ходить ся дуже много вѣдо-витыхъ гадѣвъ, вѣдѣ кот-рыхъ укушенія гинуло рѣч-но около 21 тысячъ людей. Теперь вышло тамъ право, щобъ ницѣти тыхъ вѣдо-витыхъ гадѣвъ и другіи шкод-ливы для людей звѣрѣта.

— Три малѣ на быку ѣхавъ фармеръ Д. Лѣронъ зѣ Орегонъ. Выйшовъ вѣнь 23. с. м. на свою фарму, коли въ томъ надѣбѣ су-сѣдскій розлученый быкъ и-такъ высоко подкѣнувъ ег-рогами до горы, что бѣда-чико, спадаючи знайшовъ ся на хребтѣ ворога. Быкъ-самъ настрашавъ ся теперь своего дѣла и почавъ, що-силъ, утѣкати... Въ три ми-лѣ дошера вѣдѣ мѣсяця по-дѣи затрѣмали люте звѣрѣ, и зняли зъ его хребта на-повѣ неживого пана Д. Лѣ-ронъ.

— Въ Одесѣ (Россія) ши-рѣть ся вѣдѣ 29. липня с. р. антижидѣвскіи забурѣня на-великій розмѣры. Много жид-ковъ покарѣчено; повыби-вано имъ вѣкна, порозбива-но дверѣ и повалено скле-пы. Часописы донесли, что арештовано тамъ черезъ те 1011 осѣбѣ.

— 3ѣ дуже нмѣвѣрныхъ жерелъ доносѣть, що име-новане епископъ Пептацко-го львовскій митрополитъ е вже фактомъ довер-шеннымъ.

— Черезъ страшный по-жаръ лѣсовъ въ Колорейдо и Вайомингъ понесло тамош-не населене 10 миллиѣвъ долларѣвъ шкоды.

— На руску бурсу въ Новѣмъ Сѣнчи вылинуло до-кѣнца юніа с. р. 12,756 зл. 88 кр. При бѣднѣтѣ нашего народа сѣть ея величина и-достохвальна жертволюб-ность.

— Въ Mahanoy City, Pa. горѣть законъ н-ро 3 въ-копальни Primrose. Трѣхъ не-живыхъ людей и кѣлька-найцѣть муловъ вытягнули на-верхъ. Здае ся, что ком-панія буде мусѣла залѣтити майны водою, въ виду-чого до 600 людей остало бѣ-безъ работы на протягъ од-ного року.

— Голубъ почтовый вы-пущенный 10. с. м. о годинѣ 5 и 14 минутъ рано зѣ фран-цузского мѣста Бордо, при-летѣвъ до Лѣверпуль въ Англіи о 8 годинѣ и 20 ми-нутъ вечеромъ. Значить ся, что крылатый посланецъ за 16 годинъ перелетѣвъ 585 миль.

— Незнанный злодѣй выр-вавъ въ Нью Йорку панѣ Крулевѣвъ кульчикъ бри-лянтовый зъ уха, вѣрности \$930.

— Компаністы хочуть, щобъ люде для нихъ пов-дармо робили, а денки чи-тателѣ «Свободы» хочуть, щобъ мы для нихъ робили зѣвѣмъ за дармо.

— Кажуть, що въ про-тягъ послѣднихъ трѣхъ мѣ-сяцѣвъ вѣдѣйшло зъ Лузе-не и Ласкаванпа каунти въ о-колацѣ Пагсбурга около 1500 людей и то не лишъ Руси-новъ, Славяновъ и Поляковъ, але такожъ Нѣмцѣвъ, Айри-шѣвъ, Вельшѣвъ и другихъ.

— Редінскій майны въ Mt. Carmel, Pa. мають робѣ-ню 3 нводры въ септембрѣ.

— Твердого угля, въ Пен-силвеніи, выкопали въ ав-густѣ сего року болѣше о-одѣнь и чверть миллиѣна тоннъ, якъ того самого мѣсяця въ роцѣ минувшомъ.

— 3ѣ Vancouver доносѣть, что въ Клондайкѣ було зем-летрясенне. Шкоды невеликы.

— Въ Манілл, нѣ Фили-ппинахъ, 7 людей захорѣло на джуму.

— Caleb Powers, був-шій секретаръ сѣстѣу Кентоки, зѣстѣи засудже-ный на доживотну вѣзницю за се, що бравъ участь въ-змовѣ на жите демократи-чного говернера Гебеля.

— Докторъ Браунъ за-мешкалый въ Римѣ, вынай-шовъ лѣкарство на дуже не-безпечну хворѣу Брайта.

— Новый военный кора-бѣль «Alabama» уже гото-вы. Будовали его въ Фила-делфѣ.

— Руска громада въ Нор-гамптонѣ, Па. выправила М. Виргошка, чл. бр. Успе-ніи Пр. Богородицѣ и «Р. Н. Союза», для збираня-жертвъ на мѣщеву гр. кат. церкву.

— Въ столичномъ мѣстѣ Ишпани, Мадридѣ, где сто-итъ тысячѣ войска и полѣ-цѣвъ, дѣють ся остатными-часами не чуваний рабунки и-розбѣи. Середѣ бѣлого дня, на наибѣльше оживленыхъ-улицяхъ появляють ся за-маскованіи розбѣшники, на-падаютъ на людей, грабѣть-няибогатѣйскіи склепы и ук-лѣдѣть безкарно. Ходитъ пог-ло-ска, что суть они въ змо-вѣ зъ найвыше ооставле-ными осѣбами.

— 100 людей подало про-шенне о ситизенскій панѣчы въ Pottsville, Pa.

— 6 людей, мѣжъ ними-одна жена, працюють надѣ-зѣорганізованемъ майне-ровъ въ околици Гейзелто-ну. Митинги вѣдѣбувають-ся-каждого вечера.

— Страшный вѣтеръ за-валѣвъ 8 великихъ и 200-малыхъ домѣвъ въ Sheboy-dan, въ стейтѣ Вискансинъ.

— После найновѣйшихъ-обчисленъ славного стати-стика тана Гуднера, чи-слѣтъ Европа 383 миллиѣвъ-населеня. На щѣнь славны-скій припадае зъ того 123-656,000, на германскій 122-655,000, на романскій 108-411,400, а на всѣ иншіи ще-пы разомъ 26,971,000 душъ.

— Въ околици Скрантонъ-Па. страйкуе теперь не мно-го лишъ около 4000 робѣт-никовъ.

— Подѣчасъ французскихъ-маневровъ на водѣ зѣставъ-одѣнь корабель затопленый-вразѣ зъ 40 людьми.

— Броваръ за повѣ ми-ліѣна долларѣвъ будують въ-Кейпъ Тавнъ, въ полуудѣ-вѣѣ Африцѣ, въ надѣи ве-ликого прильву эмигран-товъ по скѣнченю войны.

— На другій тыждѣнь-буде въ «Свободѣ» щѣсь-дуже цѣкавого и смѣшного.

— Дѣти! подивѣть ся на-четверту сторону.

— Мѣжъ американыскіи-жѣнѣтрами, що суть на-Филиппинахъ, е 5,128 хорыхъ, то есть близко кождый де-сятый.

— Холера выбухла въ-Азіи въ мѣстѣ Бомбей.

— Професоръ Н. V. Hilp-recht вѣдѣнашовъ въ Nirpur, въ Бабилоніи, велику кни-гарню, котра заключае въ-собѣ дѣла зѣ передѣ 2280-роковъ передѣ рождествомъ-Христовымъ.

— 1500 учителѣвъ и у-чительокъ кубаньскихъ бра-ли лѣтний курсъ въ Harvard-универзитетѣ.

— Филиппинска война-коштуе край перѣсѣно 10-миллиѣвъ долларѣвъ на мѣ-сѣцѣ.

— 3ѣ причины великихъ-допѣвъ въ Японіи, повыла-вали рѣки и 200 людей у-топилося.

— Люде! не держѣть гро-шей дома, або по жидѣхъ, але-несѣть до банку, бо колѣсь-пожалуете.

— Агѣнтами «Свободы»-зѣ правомъ колектованя гро-шей суть:

Стефанъ Калакука, 125 Essex str., Jersey City, N. J.

Иванъ Вурштинъ, 106 Kail str., Buffalo, N. Y.

Василь Гришко, Box 3, Northampton, Pa.

Василь Тмѣвскій, 92 — 8th str., S. S. Pittsburg, Pa.

Алекскій Шарптонъ, 208 S. Franklin str., Shamokin, Pa.

Яковъ Руданъ, Box 103, Elmira Heights, N. Y.

Петро Г. Рончковский, 2299 5th Ave., Troy, N. Y.

Алексаидѣръ Патронъ, 2419, S. 2nd str., St. Louis, Mo.

Г. Дѣубинскій, Plymouth, Pa.

Редакція.

ВСЯЧИНА.

— Въ Австраліи вѣда жѣлѣз-ницею дуже таво выносѣтъ. За 1000-милъ першѣи клѣсы платѣтъ ся \$6.50 Для робѣтнѣковъ суть тажъ особнѣ-пѣны — два 2 центы за 6 милъ; 10 ц. за 30; 4 ц. за 12. милъ; 10 ц. за 30 милъ. Выдае ся ма-ло, а однакъ частый доходъ-станѣ Викторія, выстарѣае цѣкаво-то на утримане коштѣвъ раду.

— На Угорщинѣ вѣда выносѣтъ-цента за 6 милъ; въ Бельгій 1 цента за 5 милъ. Найменше стоить вѣда-жѣлѣзницею въ Россіи, але тамъ всѣ-жѣлѣзничѣ суть властностию ряду и-зѣдѣчи ними не суть засудженъ на-здирство рѣжныхъ компаній якъ то-дѣе ся въ Америцѣ и Канадѣ.

Судія засудивъ Ваня на 10 зр-кары и пытае ся его, чи має ще-что сказати на тое.

— Та, прошу, ясного пана сен-дѣго, може-бѣ панъ менѣ помѣчи-ти тыхъ 10 зр., а я вѣдѣдамъ певно-и то говорю при свѣдѣкахъ.

— Пана докторъ, я выравдѣ про-сивъ васъ до себе, однакъ мушу-признати, що я зѣвѣмъ те маю-довѣри до лѣкарѣвъ.

— О се нѣчто не вадить! И-быкъ не має довѣри до ветеринаря, а ветеринарь прѣцѣнь его лѣчыть.

СЛѢПА НЕНАВИСТЬ.

Священникъ: — Скажѣть менѣ, Ивѣне, якъ вы пишете, що такъ-противъ фонетикѣ, горласте?

Иванъ: — Я, отче, нѣкакъ не-пишу, бо не вѣмю нѣ писати нѣ-читати, але фонетикѣ не терплю на-очѣ!

— Рускіи музыканты въ Амери-цѣ нехай знаютъ, що друковані-ноты зачали уживати ще 1473 р.

— Сѣрники (мечки) зачали вы-робляти въ Нѣмеччинѣ 1477 р.

— Грошѣ, котры мають-по кѣлька тысячѣ лѣтъ, суть-въ Ханахъ такъ само добры-якъ и тѣ, що недавно вый-шли зѣ монетарѣвъ. Одѣнь-подорожний хотѣвъ разѣ въ-томъ краю вымѣняти свои-грошѣ на drobнѣи, а Хиенецъ-вѣдѣчисливъ ему кѣльканай-цѣть такихъ монетъ, котры-мали по 2000 лѣтъ. „То не-добрый грошѣ“, сказавъ по-дорожний, — „и я ихъ не-беру, бо за старѣй.“ — „За-старѣй?“ — пытае Хиенецъ, — „але жѣ бо въ насъ нема-нѣчого нового лишъ старѣе. Въ-такѣмъ разѣ и земля на-ша була-бѣ за стара и по-треба ея цѣлу на ново пе-реробляти...“

— Всѣ нашѣ бизнесме-ны повинни оголоситись въ-нашѣй руской газетѣ «Сво-бодѣ», а люде повинни лишъ-ихъ подѣтримувати. Рѣвножъ-нашѣ брацтва повинни да-ти до «Свободы» имя своего-брацтва, предѣдѣтея и се-кретара, и такожъ мѣсце где-и-часть колѣи вѣдѣбувають ся-митявѣи. Цѣна за такій ого-лошеня дуже низька. П-шѣть до редакціи а до вѣда-етесь.

— Всѣ нашѣ бизнесме-ны повинни оголоситись въ-нашѣй руской газетѣ «Сво-бодѣ», а люде повинни лишъ-ихъ подѣтримувати. Рѣвножъ-нашѣ брацтва повинни да-ти до «Свободы» имя своего-брацтва, предѣдѣтея и се-кретара, и такожъ мѣсце где-и-часть колѣи вѣдѣбувають ся-митявѣи. Цѣна за такій ого-лошеня дуже низька. П-шѣть до редакціи а до вѣда-етесь.

— Всѣ нашѣ бизнесме-ны повинни оголоситись въ-нашѣй руской газетѣ «Сво-бодѣ», а люде повинни лишъ-ихъ подѣтримувати. Рѣвножъ-нашѣ брацтва повинни да-ти до «Свободы» имя своего-брацтва, предѣдѣтея и се-кретара, и такожъ мѣсце где-и-часть колѣи вѣдѣбувають ся-митявѣи. Цѣна за такій ого-лошеня дуже низька. П-шѣть до редакціи а до вѣда-етесь.

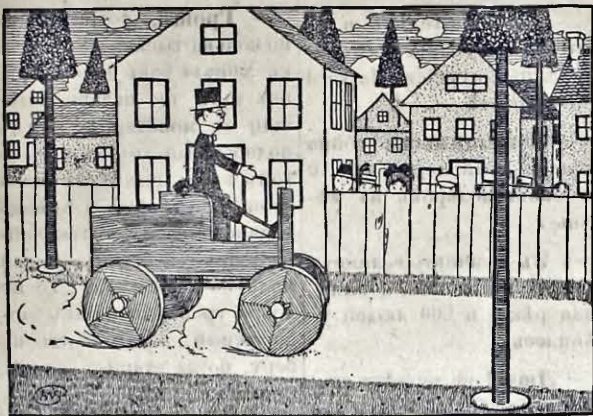
— Всѣ нашѣ бизнесме-ны повинни оголоситись въ-нашѣй руской газетѣ «Сво-бодѣ», а люде повинни лишъ-ихъ подѣтримувати. Рѣвножъ-нашѣ брацтва повинни да-ти до «Свободы» имя своего-брацтва, предѣдѣтея и се-кретара, и такожъ мѣсце где-и-часть колѣи вѣдѣбувають ся-митявѣи. Цѣна за такій ого-лошеня дуже низька. П-шѣть до редакціи а до вѣда-етесь.

— Всѣ нашѣ бизнесме-ны повинни оголоситись въ-нашѣй руской газетѣ «Сво-бодѣ», а люде повинни лишъ-ихъ подѣтримувати. Рѣвножъ-нашѣ брацтва повинни да-ти до «Свободы» имя своего-брацтва, предѣдѣтея и се-кретара, и такожъ мѣсце где-и-часть колѣи вѣдѣбувають ся-митявѣи. Цѣна за такій ого-лошеня дуже низька. П-шѣть до редакціи а до вѣда-етесь.

ДЛЯ НАШИХЪ ДѢТЕЙ.

Jobbernows Ride In a Motor Cart.

Copyright, 1899, by Caroline Wetherell.

A motor cart the Jobbernows were quite resolved to ride. Belonged a cart to Master Chips, of whom it was the pride. Within it on a holiday about the town he'd roll. While all the people stood in awe and said, "Well, bless my soul!" When not in use, his cart was locked within his wooden barn. A card upon the door was nailed intruders hold to warn. It said: "Be very careful! The precious motor cart is standing in the corner; pray, do not knock apart."

The Jobbernows cared little for the master's warning card. And one night rolled the motor cart out through his little yard. When once upon the roadway, they quickly scrambled in. The switch was turned, and off they sped. With many a shout and grin. They needed on and on and on, past farm and field and fence. The length of road they covered seemed perfectly immense. At last said Tessa: "It is late. Let's take the old car back." Hans tried in vain: it would not turn or take a different tack!

Now what the Jobbernows had best found out before departing was that the road came to an end just at its place of starting. When morning broke and Master Chips to breakfast sallied down, He spied the wicked Jobbernows come rushing into town. The motor cart crashed through his fence and broke his nice barn door. Then tossed the trembling Jobbernows the master stern before. He said some things and did some things in anger less than sorrow. The Jobbernows, in pain and tears, repented on the morrow.

A Humble Preacher.
A barefooted, shabbily dressed but bright eyed newsboy, says Forward, was working his way through a crowded car, offering his papers in every direction in a way that showed him well used to the business and of a temperment not easily daunted. The train started while he was making change, and the conductor, passing him, laughed. "Caught this time, Joe?" he said. "You'll have to run to Fourteenth street." "Don't care," laughed Joe in return. "I can sell all the way back again." A white haired old gentleman seemed interested in the boy and questioned him concerning his way of living and his earnings. There was a younger brother to be supported, it appeared. Jimmy was lame and "couldn't earn much himself." "Ah, I see. That makes it hard. You could do better alone." The shabby little figure was erect in a moment, and the denial was prompt and somewhat indignant. "No; I couldn't. Jim's somebody to go home to. He's lots of help. What would be the good of havin' luck if nobody was glad or of gettin' things if there was nobody to divide with?" As the boy sprang from the train at its next stop to make his way back to his humble home the remark was made that "a worse sermon" had been heard at church.

A Bad Sign.
"I say, Jessie, do you understand French?"
"A little. Do you?"
"Oh, yes. I understand it very well because when pa and ma talk French I know I'm going to have medicine."

Учѣте ся, брати мои! И чужому научайтесь, думайте читайте, И своего не пугайтесь! Т. Шевченко.

Гей руска крови!

Гей руска крови, де ты не лила ся — гей руска душе, де ты не товкла ся — гей руский хлопе, ты Тырольче сходу, въ якихъ ты водахъ ще не мѣривъ броду? Коли народы инши поставляли, свою родину двигнуть трѣбували — ты подѣ австрійскими боровсь орлами, ноля и рѣки умощавъ сынами...

И ось поглянь, що-жъ ты доробивъ ся?! усякий людъ правъ собѣ добивъ ся, пануе навѣтъ братъ твой юродивый ты — рабѣ, Рутенець многотерпеливый!

И ты чванишь ся тымъ, що въ оборонѣ чужой — ты кровь проливъ, зранивъ долонѣ — а самъ себе не зможъ ты боронити и лягъ на постѣль невольника — гниѣти!

Батьки, дѣды всю кровь зъ жилъ позливали — чому-жъ зъ катѣвъ своихъ ей не зѣсали?... Чому десь дѣлись у грѣзній моментъ та бойкѣсть и палкы темпераменты?

Жадати треба — не проситъ, молити, не ждаты побѣдъ — лишъ самому бити, бо все народамъ долю приносили уперта бойкѣсть и побѣды сила...

Леопѣдъ.
Зъ „Комара“

На вступѣ въ Америку.

Гриць на вступѣ въ Америку Мавъ грызоту превелику, Жиривъ ся ажъ прѣвъ Гуицку, чересъ — понехати, Хомаки старъ кидати Нѣякъ не хотѣвъ. Вѣтъ въ те вѣривъ бѣдачина, Що галицка одежана Найсвятѣйша рѣчь, А хто зъ нею розстае ся, — Чортамъ въ зубы воддае ся, Йде водѣ Бога прочь... Однакъ «бойсы» и батари

На все тое не зважали, Скубили го разъ вразъ, — А где толькы показавъ ся, Кожды зъ него насмѣхавъ ся И штуркнувъ перазъ... Перетерпѣвъ Грицко много, Горшь водѣ Ваасія святаго Та усе дарма! Въ Америцѣ всѣмъ на шкоду На галицку нашу моду Вже мѣсяца нема... И що-жъ бѣдний мавъ дѣлати? Америку розгягати?! Такъ вѣтъ не здѣлавъ: — Тыжденъ ще зъ гадками бивъ ся, Три днѣ постивъ и моливъ ся, Врештѣ споднѣ вбравъ... Сава Чернецкій.

Юрко А Прокоповичъ,
погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.
— Гала на митингъ и забавы, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa.

Dr. F. J. Meek
Д-р МИКОЛАЙЧИК
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ-славянинецъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякы недуги собственн и въ короткы часѣ. Особенно незрѣвнанный лѣкаръ въ справахъ по ложничныхъ. Говоритъ по англійски, руски и польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

Юліанъ Копилянскій
(JULIAN KOPYSKIANSKI)
424 Shamokin str.
ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салонъ рускый. — Найлучшій напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконали, цигара дуже добры.

Спѣшѣтъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

Першій, рускій салонъ и РЕСТАВРАЦИИ ВЪ ПИТСБУРГЪ, ПА.
АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА.

Мое вѣтъ такий салонъ, де можъ достати напитки всякого рода, а при томъ утримуе реставрацію, де можъ достати великого вѣдженя. Салонъ Алекс. Федорчака подѣ назв „народный готель“ есть при Carson Str. No 716 мѣжъ 7 а 8 улицю недалеко руской церкви.

Йосифъ Пейко
рускій готельникъ
— Cor. Commercial & Franklin Street —
въ ШАМОКИНЪ, ПА.

Запрошуе всѣхъ Русинѣвъ, до себе на свѣже пиво и добру вѣску. Хотите добре забавити ся, идѣтъ до Пейка. Чекаешъ на „стриткаръ“, зайдѣ до Пейка, а нѣколи не спѣзавъ ся, бо она йде по при самѣй дверѣ.

STANISLAW SZARZYŃSKI
805 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Аптекарь зѣ старого краю. Мае лѣкарства на всѣ хоробы, навѣтъ на гостецѣ и мядру. Оденъ бльокъ водѣ русков церкви.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ltd.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Наибольшій рускій компаніичный сторъ въ Америцѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красеный, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 доказуе, що може компаніична работа. — Веѣ розумный Русины належать до тои компаніи, купують зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обѣтае сторъ сумою \$2000.

Зарядае нимъ:

Теодоръ Федько

Одень зънаибольшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишъ разъ по кошту сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова водѣ него нѣколи не болитъ, бо есть здорове и по живне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякий цотрѣбнй рѣчь до житя, якъ такожъ можна купити убраня майнерскы и звачный. Посылаетъ такожъ грошѣ до всѣхъ члестей свѣта, скорѣ, тако и беспечно.

Продае шифкарты.

Не водѣ нынѣ вже знаютъ люде солідного Ивана Глову.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНОЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалекъ руской плѣбаніи.

Добрыи вечерѣ дружѣ мой!
— Добрыи вечерѣ, свате!
А куды такъ сибѣте?
— До Талпаша, брате!
— Що за Талпашъ? Звѣдѣи водѣ?
— Та-жъ крыпѣ нашъ мидий
— У него въ Русины
— Подкрѣпляютъ силы!...
— Що за бриндажъ и пиво тамъ!
— Обходитъ ся файно!
— Обсѣдугуе якъ братамъ!
— Танько надзвычайно!

РЕСТАВРАЦИЯ и КАВЯРНЯ.
* TROMETTER'S *
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.
Свѣдана. Обѣды, Вечерѣ.
Въ кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячъ якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремъ комнаты для родитѣ. Найлучшій вина, пива, лѣкеры, горѣвки и всѣ можливый напитки. Цѣна дуже мала.

Хто бы мавъ деяке право най не ходитъ по покупныхъ жидацкихъ „тлумачахъ“, але най удасть ся до приидного адвокаты Вилыама Воколека. Вѣтъ залагоджуе всякы справы въ судѣ ту и въ старѣмъ крѣю. Зъ нимъ можны розмовити ся по руски.

Адресъ его такий

W. Vokolek

ATTORNEY AT LAW,
502 Luckwanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE
Scranton, Pa.

РУСКА БУЧЕРНЯ
Игнатія Трохановского,
на Second Str.
въ Mt. Carmel, Pa.

Все свѣже и добре мясо, ковбасы, шинки, солонину и все можете купити у своего руского бучера, а то по дуже низькой цѣнѣ. Розвозитъ все на частъ, Хвалити богато не треба, бо добре само хвалитъ ся.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.

Юрія Хилыака.

Хто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за таний грошѣ, то най иде купувати до Ю. Хилыака, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ усе cash.

Продае вѣтъ такожъ „шифкарты“ и посылаетъ грошѣ до всѣхъ члестей свѣта. — Идѣтъ до старого знакомого!

Гаврилъ Малынякъ

Гуртовный складъ (Wholesale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочонкахъ зъ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки и лѣкеры найлучшого гатунку.

Братя! замовляете у своего!

O. Murdza & Bros

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЯ.
Сторъ зносотрѣбный найлучшими товарами, спроважованными впрѣчь зъ першорядныхъ складѣвъ. Живитъ вѣтъ майже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel. Продае такожъ майнерскы одяги и посылаетъ грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI

ШЕДРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢ

Вынаймае такожъ „коричи“ на похороны, крестныи и асѣла по дуже низькой цѣнѣ

300
PEARL and MULBERRY at SHAMOKIN PA

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтня практика дала ему способиость стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчитъ успешно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну антику, въ котрой выробляютъ ся дуже добры и помѣный лѣкарства.

Розмовитъ ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлѣй околицы знаютъ добре Шлюаса.

Dr. S. Blumberg,

1718 Carson str.

Питтсбургъ, ПА.

Кожды то знае, що въ Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покѣнчивъ свои науки въ старѣмъ краю. Д-ръ Блюмбергъ вивчивъ ся за лѣкаря на университетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испитъ державный въ Филадельфи, освѣтъ въ Питтсбургъ. Дуже добрый докторъ. Розмовитъ ся можна по руски, нѣмецки, англійски и польски.

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ.

Въ Шамокінъ, ПА. мешкае рускій кравецъ

ПЕТРО КУЗМИЧЪ,

146 Lincoln str.

Робитъ вѣтъ великыи убраня мужскыи складно и дешево.

Хто у него знамѣтъ убраня, нѣколи того не пожалуе.

Всегда нѣвѣчитъ ся правда, Всегда пануе брехня.

Въ вашихъ липѣхъ серпяхъ, о братя, Най не повстане вона!

Ив. Франко.